

Саме збалансоване поєднання формальної та неформальної освіти часто є найефективнішим підходом до професійного розвитку викладачів. Це охоплює як теоретичні, так і практичні аспекти викладання, сприяючи формуванню досвідчених та адаптивних педагогів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брик Р. Безперервна освіта як засіб формування професійної компетентності педагога. *Редакційна колегія*, 2023. 282 с.
2. Закон України. Про освіту. 2017.
3. Слозанська Г., Пежинська О., Горішна Н. Безперервний професійний розвиток педагогів закладів спеціальної та інклюзивної освіти в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти. *Ввічливість. Humanitas*, 3, 2023. С.157–166, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.3.21>

ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ФАХОВІЙ МОВІ

Тарас Ковалик

*аспірант кафедри романо-германської філології
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна*

Згідно з сучасним освітнім стандартом основна мета іншомовної освіти – формування комунікативної компетентності. Під комунікативною компетентністю розуміється здатність того, хто навчається, здійснювати комунікацію засобами іноземної мови в ситуаціях живого і реального спілкування [3].

Важливу роль при формуванні та розвитку компетенцій мовного плану відіграє операційна складова навчання, яка «передбачає створення умов, в яких суб'єкти здійснюють вибір і застосування необхідних мовних і мовленнєвих засобів для реалізації конкретної діяльності з використанням іноземних мов» [1].

Складовими іншомовної професійної компетентності студентів немовних спеціальностей вважають професійну комунікативно-мовленнєву та лексичну компетентності. Оволодіння знаннями професійної термінології та навичками використання вузькоспеціалізованої лексики є актуальним завданням під час формування професійної лексичної компетентності студентів. Щоб говорити іноземною мовою, необхідно знати лексику цієї мови і правила вживання слів.

У рамках вивчення іноземної мови в навчальному закладі вивчення лексики обмежується лексичним мінімумом. Лексичний мінімум –

мінімальна кількість слів для практичного вживання у спілкуванні. До лексичного мінімуму не входять застарілі слова, офіційно-ділова лексика та професійно-термінологічна. Такий підхід може бути виправданий у межах шкільної освіти, але під час роботи зі студентами, які спеціалізуються в певній галузі, видається необхідним розширювати межі лексичного мінімуму, а також включати в програму вузькоспеціалізовані тексти з відповідною термінологією, що дасть змогу більшою мірою розширити світогляд учнів про майбутню професійну діяльність. У зв'язку з цим видається доцільним включати до освітньої програми автентичні тексти за фахом, які містять вузькопрофільну термінологію [3].

Досвід викладачів і висновки методистів дають змогу говорити про те, що методика роботи в рамках іншомовного навчання зі студентами немовних спеціальностей має низку специфічних особливостей. У цьому аспекті важливим моментом є вивчення професійної термінології іноземною мовою, що є складовою частиною професійно орієнтованого навчання іноземних мов. Ефективність запам'ятовування спеціальних термінів іноземною мовою суттєво залежить від уміння оперувати відповідним поняттям рідною мовою. Для побудови міжмовної паралелі окремо взятого терміна необхідна наявність абсолютно чіткого розуміння всіх його семантичних тонкощів [2].

До засобів формування професійної іншомовної лексичної компетентності слід віднести добір фахового навчального матеріалу, стратегії добору фахової лексики, критерії добору фахових текстів. Основні стратегії добору лексики, згідно із загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, включають добір усних і письмових іншомовних автентичних текстів та добір ключових слів у тематичних сферах з урахуванням професійних потреб тих, хто вивчає іноземну мову. Одним з основних джерел термінологічної лексики для тих, хто навчається у немовних навчальних закладах, слід розглядати автентичні професійні тексти.

На сьогодні в методиці сформувався традиційний підхід до роботи з текстами на заняттях з іноземної мови. Виділяють дотекстовий, текстовий і післятекстовий етапи.

Під час роботи з професійно орієнтованим текстом в аспекті формування лексичної компетенції у студентів немовних спеціальностей важливо зосередити увагу на вправах, які можуть використовуватися на всіх етапах роботи з текстом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Косович О.В. Психолінгвістичні засади вивчення іноземної мови в контексті компетентісного підходу.

URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/20820/1/Kosovuch_Psych_olinguistic_Principles.pdf.

2. Cheek E. H., Cheek M. C. Reading Instruction through Content Teaching. Columbus, OH: Merrill, 2019. 421 p.

3. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. URL: https://www.coe.int/t/dg4/linguistic/Source/Framework_EN.pdf (дата звернення: 12.05.2024).

4. Criscoe B. L., Gee T. C. Content Reading: a Diagnostic/Prescriptive Approach. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 2017. 219 p.

5. Memory, D. M. Teaching Technical Vocabulary: before, during, or after the Reading Assignment? Journal of Literacy Research. 1990. Vol. XXII. № 1. P.39-53.

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Тетяна Цепенюк

*кандидатка філологічних наук,
доцентка кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
м.Тернопіль, Україна*

Ірина Ваврів

*асистентка кафедри теорії і практики перекладу
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
м.Тернопіль, Україна*

Багато країн активно працюють над розвитком туризму і привабленням іноземних туристів. На жаль, сучасна ситуація на туристичному ринку України в час війни є складною та наповненою викликами. З одного боку, бойові дії у певних регіонах країни створюють значні перешкоди для розвитку туризму, включаючи обмеження доступу до певних туристичних об'єктів, а також загрозу для безпеки туристів. З іншого боку, Україна має необмежений потенціал, щоб стати привабливим туристичним напрямком завдяки своїй багатокультурній спадщині, мальовничим пейзажам та гостинним місцевим жителям. Ці фактори, безумовно, створюють значні перспективи для розвитку туризму та його привабливості як для внутрішніх, так і для зовнішніх туристів.

Для успішного залучення іноземних туристів необхідна якісна англomовна комунікація, що дозволить ефективно презентувати туристичні послуги та привернути увагу міжнародного ринку. Тому, тема формування професійно орієнтованої англomовної компетентності фахівців в галузі туризму є вкрай актуальною в Україні.